

Az (x_n) sorozat elemei pozitív valós számok, továbbá minden n pozitív egészre

$$(1) \quad 2(x_1 + x_2 + \dots + x_n)^4 = (x_1^5 + x_2^5 + \dots + x_n^5) + (x_1^7 + x_2^7 + \dots + x_n^7).$$

Határozzuk meg a sorozat elemeit.

Megoldás. Teljes indukcióval bizonyítjuk, hogy $x_n = n$ minden n pozitív egészre. $n = 1$ -re az egyenlet:

$$2x_1^4 = x_1^5 + x_1^7.$$

Átrendezve és szorzattá alakítva:

$$x_1^4(x_1^2 + x_1 + 2)(x_1 - 1) = 0.$$

Ennek az egyetlen pozitív valós gyöke az 1.

Tegyük fel, hogy $k > 1$, és hogy ezt a megállapítást megismételtük egymás után az $n = 1, 2, \dots, (k-1)$ esetekre, vagyis, hogy

$$x_1 = 1, x_2 = 2, \dots, x_{k-1} = k-1$$

a vizsgálandó sorozatot definiáló egyenlet egyetlen pozitív valós megoldása, ha $n = k-1$. Megmutatjuk, hogy $n = k$ -ra (1)-nek egyértelmű megoldása: $x_k = k$.

Írjuk fel a k -adik és a $(k-1)$ -edik egyenletet, és vonjuk ki az utóbbit, felhasználva az $1+2+\dots+(k-1) = \frac{k(k-1)}{2}$ azonosságot:

$$\begin{aligned} 2(1+2+\dots+(k-1)+x_k)^4 &= (1^5+2^5+\dots+(k-1)^5+x_k^5) + (1^7+2^7+\dots+(k-1)^7+x_k^7), \\ 2(1+2+\dots+(k-1))^4 &= (1^5+2^5+\dots+(k-1)^5) + (1^7+2^7+\dots+(k-1)^7), \\ 2\left(\frac{k(k-1)}{2}+x_k\right)^4 - 2\left(\frac{k(k-1)}{2}\right)^4 &= x_k^5+x_k^7. \end{aligned}$$

Végezzük el a hatványozásokat és rendezzük az egyenletet:

$$x_k^7+x_k^5-2x_k^4-4k(k-1)x_k^3-3k^2(k-1)^2x_k^2-k^3(k-1)^3x_k=0.$$

x_k -val oszthatunk, hiszen pozitív; a zárójeleket átalakítva:

$$x_k^6+x_k^4-2x_k^3-(4k^2-4k)x_k^2-(3k^4-6k^3+3k^2)x_k-(k^6-3k^5+3k^4-k^3)=0.$$

Behelyettesítéssel ellenőrizhető, hogy ennek $x_k = k$ megoldása. Emeljük ki az $(x_k - k)$ gyöktényezőt:

$$(x_k - k)(x_k^5 + kx_k^4 + (k^2 + 1)x_k^3 + (k^3 + k - 2)x_k^2 + (k^4 - 3k^2 + 2k)x_k + (k^5 - 3k^4 + 3k^3 - k^2)) = 0.$$

Azt állítjuk, hogy a második tényezőben minden együtttható pozitív. Ezt nyilván elég a negyediktől kezdve igazolni. Valóban,

$$\begin{aligned} k^3+k-2 &\geq k^3+2-2 > 0, \\ k^4-3k^2+2k &> k^4-4k^2+4 = (k^2-2)^2 \geq 0 \text{ és} \\ k^5-3k^4-3k^3-k^2 &= k^2(k-1)^3 > 0. \end{aligned}$$

Ezért – mivel $x_k > 0$ – a második tényező mindig pozitív, az egyenlet egyetlen pozitív gyöke: $x_k = k$.

Ezzel az állításunkat is igazoltuk.